

KAPITOLA X

JEŠTĚ NEŽ SE VDÁTE/OŽENÍTE (ANEB FOLKLÓRNÍ ZKAZKY O PŘEDMANŽELSKÉ SMLOUVÉ A PODOBNÝCH „ZARUČENÝCH“ NÁVODECH)

Jedním z největších kamenů úrazu jsou při rozvodu peníze. Když se berete a nemáte nic, je to celkem jedno. Když se berete a už něco vlastníte, zavání to průšvihem. Stojí za to se zaobírat tím, zda uzavřít či neuzavřít předmanželskou smlouvu. Na první pohled se zdá, že by to mohlo pomoci. Zda je tento pohled pravdivý, záleží na tom, co si od smlouvy slibujete. Zapomeňte na to, že byste po vzoru amerických celebrit mohli dopředu upravit, jak to dopadne s dětmi, které se vám teprve narodí, nebo s majetkovým vypořádáním na příklad s ohledem na délku trvání manželství.

Předmanželská smlouva musí mít písemnou formu a musí ji sepsat notář, jinak neexistuje. Má jeden malinký háček, na který se obvykle zapomíná. Jestliže uzavíráte předmanželskou smlouvu (a platí to pochopitelně i o jakémkoliv zúžení společného jmění manželů), přiznáváte tím, že máte jmění, které je jen a jenom vaše. Lepší důkaz jak vyměřit alimenty na děti a výživné manželce či manželovi do rozvodu jste si na sebe nemohli ušít. Je černé na bílém, že vlastníte to a to.

Prokázat, že dům se v mezidobí rozpadnul, pozemky jste prohráli v kartách nebo na burze a akcie jsou bezcennými cáry papíru, znamená důkazní boj na hezkých pár let, během kterého protistrana právě na základě notářského zápisu o předmanželské smlouvě hravě dosáhne vydání předběžného opatření, takže do doby, než se takzvaně „rozhodne ve věci samé“ budete platit jako mourovatí a nikdo vám nepomůže. Myslím, že se tomu říká z deště pod okap. Jediné, co si můžete ve skutečnosti vybrat, je provaz, na kterém se oběsíte. Jinak si uzavřením předmanželské smlouvy v zásadě nemusíte vždy pomoci tak, jak byste si mysleli.

Protože tady hovoříme o předmanželské smlouvě, mohli bychom to vzít najednou a pohovořit rovněž o zúžení společného jmění manželů.

Když se vezmete a předmanželskou smlouvu neuzavřete, máte všechno – pozor – nikoliv napůl, jak by velela logika, ale máte všechno CELÉ. Problém spočívá v tom, že i váš manžel má všechno CELÉ. Jestliže máte dům ve společném jmění manželů, vlastníte jej CELÝ a váš manželský protějšek jej vlastní taky CELÝ. A musíte se nějak porovnat, v nejhorším případě tak, jak to učinili manželé Roseovi ve „Válce Roseových“ na lustru při své poslední manželské bitce.

Často je to tak, že kdo uteče, prohraje. Vyhraje za to drobnost – třeba život či svobodu. Ten, kdo vytrvá, je neoblomnější, drzejší a práv nedbalejší, dostane prachy, pokud možno všechny. Pokud si říkáte spolu s Mirkem Dušínem, že to je nečestné a nesportovní, pak vám doporučuji, abyste si šli stěžovat do Bruselu na nádraží, protože to je jediné, co s tím můžete udělat. A pokud trpíte iluzí, že za vyklizení pole by vám někdo měl zaplatit, tak se mýlíte podruhé.

Zcela neoblomně o tom rozhodl již Nejvyšší soud při projednávání věci jistého nejmenovaného, leč mimořádně populárního a mravoličností se vyznačujícího publicisty. Ten si pořídil nejprve manželku, s manželkou si pořídil dům a posléze si pořídil milenku. Za zmínku stojí, že manželka si nejprve sama za své a dříve, než se stala manželkou, pořídila pozemek, na kterém dotyčný domeček stál.

Manželka neměla sílu koukat se, jak se milenka rozvaluje v jejím lehátku na jejím trávníku u jejího bazénu, vyklidila pole a dožadovala se od manžela úhrady nájmu za užívání – celkem logicky – poloviny domu. Nejvyšší soud dospěl k závěru,

že nájem lze požadovat až tehdy, když se bude vypořádávat společné jmění manželů jako celku. Do té doby mohla manželka – vlastnice – maximálně platit daň z nemovitostí. Obzvláště pikantní je, že nájem je možno vymáhat coby „bezdůvodné obohacení“ pouze dva roky zpětně. K vypořádání společného jmění manželů je určena tříletá lhůta. Je tedy možné velmi snadno o jeden rok nájmu přijít a nějakých částek je možné se domoci následkem dlouhých soudních řízení až po létech.

Zúžení společného jmění manželů má mnohé klady. Zejména v případě, kdy rozvod vypadá na dlouho, je vhodné učinit vše pro to, abyste alespoň „jeli na své“. O zúžení společného jmění může rozhodnout též soud, a to na základě návrhu jednoho z manželů. Jestliže začne jeden z manželů podnikat, soud zúžit společné jmění manželů musí. Myslím, že v českých statistikách by se měla zavést speciální položka „zřízení živnostenského listu za účelem dosažení zúžení společného jmění manželů“. To by to se statistikami, jak všichni báječně podnikají, vypadalo hned jinak.

Co z toho plyne?

1/ Právnícký folklór tvrdí, že předmanželská smlouva pomůže. Zdaleka tomu nemusí vždy tak být a někdy může předmanželská smlouva být, jak se říká, kontraproduktivní neboli na nic. Musíte proto vždy uvážit, zda „do toho“ jít nebo ne.

2/ Předmanželskou smlouvou můžete zúžit společné jmění manželů tak, že v podstatě žádné nebude existovat. Téhož efektu můžete dosáhnout i kdykoliv v průběhu manželství, jestliže o tom sepíšete notářský zápis.

3/ Ačkoliv ust. § 150 Občanského zákoníku říká, že společné jmění manželů zaniká rozvodem, tak toto SJM jako instituce přetrvává i nadále, stane se z něj jakási kvaziprávní kvaziosoba a veškeré vztahy, které z něj plynou – tedy například nutné náklady na jeho udržování – je možno vypořádat až společně s rozdělením celého SJM. To může vést k naprosto šíleným a

finančně jednu stranu zcela devastujícím situacím, což ovšem naše zákonodárce vůbec nezajímá, a to ani v rámci Nového občanského zákoníku. Jakmile se vám tedy do majetku připletou hypotéky, leasingy, úvěry nebo jiné závazky takzvaně třetím osobám, je potřeba promýšlet věc velmi takticky, a to i s ohledem na dosti dlouhou dobu, která může uplynout mezi podáním návrhu na vypořádání společného jmění manželů a mezi dobou, kdy bude definitivně odmítnuta i ústavní stížnost vzteklé protistrany.

4/ Pěknou kličkou a právně nepostižitelným obejitím zákona je pořízení si vlastního živnostenského listu, následkem čehož můžete podat k soudu návrh na zúžení společného jmění manželů i bez souhlasu druhého manžela a soud vám vyhovět musí.

5/ Všechny výše uvedené kroky musíte uvážit a samozřejmě to musíte být vy, kdo ty úvahy provede. Stejně tak to musíte být jen a jenom vy, kdo tyto úvahy přetaví v činy a podnikne příslušné kroky. Protože co si sami neuděláte, to nemáte a nikdo jiný vám nepomůže – což je ovšem stará vesta, tak to berte jen jako připomínku na okraj.